

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויוזנפלד שליט"א

רח' הרב סלנט 7, ירושלים, טל' 050-4102044

להזהר מאד מאד בדברים הנוגעים לממון, אע"פ שעל פי ההלכה יתכן ויש היתר לדבר, מ"מ מחילול ה' יש להמנע, ולברוח כבורח מפני האש. ומי שישים לב- יראה שבאופן תמידי אנשים נכשלים בעוון החמור של חילול ה', ובפרט בענינים שמסביב לממון וכשרות. ולא נפרט כי אי אפשר לפרטם כי רבים הם. ומהתיקונים לעוון החמור זה, הם: א) לקדש את ה', כנגד מה שחילל וכמבואר בשערי תשובה (שער א אות מז, שער ד אות ה). ב) עסק התורה - וכמ"ש חז"ל (כ"ה יח). אם יתכפר עוון בית עלי בזבח ובמנחה (ש"א ג, יד), בזבח ובמנחה - אינו מכפר,

אבל מתכפר בעסק התורה (שע"ת ד, ה). ג) שיודיע פשעיו לנגד רבים ויאומר "אל תלמדו ממני, כי אני חטאתי, עויתי, פשעתי, חיללתי השם באיולת" (ע"ש שמוסיף להחמיר). ד) בפלא יועץ, כתב שיכון למסור נפשו למיתה בלב שלם בכל פעם שאומר ק"ש ובאמירת נפילת אפיים. ומחשבה טובה הקב"ה ולצרפה למעשה. ויהי רצון שזוכה תמיד לקדש שמו יתברך [וח"ו לא לחללן].

בברכת התורה וכמו"ס שמעון יוסף הכהן ויוזנפלד מדרש

מה כתיב למעלה מן הענין (שמות כ, כג): ולא תעלה במעלת על מזבחי, וכתיב: ואלה המשפטים, וכי מה ענין זה אצל זה, וכי ערותן של כהנים היתה מגלה, והרי כתיב (שם כה, מב): ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה, אלא אמר רבי אבינא כשם שהזהיר הקדוש ברוך הוא את הכהנים שלא יהו פוסעין פסיעות גסות על גבי המזבח אלא יהו מהלכין עקב בצד גודל, כך הזהיר הקדוש ברוך הוא את הדיינים שלא יפסיעו פסיעות גסות בדין. (שמות רבה ל, ב)

התיקון הכללי

כלה בחמה (תהלים נט, יד). כלה בחמה, כלה ואינמו. רמז לחתן כשמתחתן לפעמים חושב שעכשיו שיש לו כלה, כל העוה"ז בידיו. וזהו פלה בחמה, בחום התאווה; א"נ א"ת בחמה, אלא בהמה, אבל כהרף עין כלה ואינמו, כי הזמן חולף מהר ופורח, וימינו כצל עובר. ולפי פשוטו הבה וכלה בהם בלי רחמים, וידעו כי אלקים מושל ביעקב היינו שה' מושל בכל העולם ובכולם, וכדמסיים שמושל לאפסי הארץ סלה, והידיעה על כך תתפשט בכל העולם (וכמ"ש "וידעו... לאפסי הארץ").

ורפא ירפא

מקבל היה באומאן לומר לחש זה לחולה, וזו לשונה: איזב הלף בפרך ופגע בו אלגיהו, אמר לו: מפני מה אתה חולה? אמר לו: משום ראשי ומשום פל גופי. אמר לו: לך אל נהר דינור וטבל בו ותתרפא, הלף איזב אל נהר דינור וטבל בו ונתרפא, וכשם שנתרפא איזב כך יתרפאו כל חולי: ישך אל (בפספריס מובא שהיא מין חסד לצדיק רבי פנחס מקארין צ"ל ובשני לשון קצט ראה פספריס סגולות ושרא"ל). (שש"ק חלק ה מנהגים והדרכות היתנו)

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר משפטים לכבוד ... אחרשה"ט! בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע. "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" (שמות כא, א).

פרש"י "לפניהם" - ולא לפני גוים (גיטין פח:). ואפילו ידעת בדין אחד שהם דנים אותו כדיני ישראל - אל תביאהו בערכאות שלהם, שהמביא דיני ישראל לפני גוים מחלל את השם (תנחומא א) ע"כ. ואכן חילול ה' - היא העבירה החמורה שבחמורות, וכמו שפסק הרמב"ם

ז"ל (ה' תשובה פ"א ה"ד) חז"ל אע"פ שהתשובה מכפרת על הכל וכו' כיצד? עבר אדם על מצות עשה [שאינ בה כרת] ועשה תשובה - אינו זז משם עד שמוחלין לו מיד. עבר על מצוות לא תעשה [שאינ בה כרת, ולא מיתת ב"ד] ועשה תשובה, תשובה - תולה, ויום הכיפורים - מכפר. עבר על כריתות ומיתות ב"ד, ועשה תשובה, תשובה ויוה"כ -

תולין, ויטורין הבאים עליו - גומרין לו הכפרה. בד"א בשלא חילל את ה', [בעת שעבר], אבל המחלל את ה', אע"פ שעשה תשובה, והגיע יום הכפורים והוא עומד בתשובתו, ובאו עליו יסורין - אינו מתכפר לו כפרה גמורה על שימות שנאמר (ישעיהו כב, יד) ונגלה באזני ה' צבאות, אם יכופר העוון הזה לכם עד תמותן. ע"כ. ומקורו ממש' יומא (דף פו). ואמרו חז"ל (אבות דרבי נתן פ"ט) חמישה אין להם סליחה המרבה לחטוא, והחוטא על מנת לשוב, וכל מי שיש חילול ה' בעונו. ואמרו (ירך ארץ רבא) מחללי שם שמים עליהם הכתוב אומר (איוב יג, טז) כי לא לפניו חנף יבוא. (תהלים ט, יח). ישובו רשעים לשאולה כל גוים שכיוי אלקים, (קהלת א, טו) מעוות לא יוכל לתקן. וכתב היראים לרבינו אליעזר ממיץ (מצוה ו) חז"ל את ה' אלקיך תירא, ותן כבוד לשמו, ושמור מחללו דכתיב (ויקרא כב, לב) ולא תחללו את שם קדשו. ומקרא זה נוקב ויורד עד התהום, ועל

לאו זה ידו כל הדווים. ובאורחות צדיקים (שערי האהבה) כתב שבמקום שיש חילול ה' לא יחוס על חייו ותמיד יהיילבו נכון למסור עצמו על קידוש ה'. ורבינו בחיי כתב בפרשת השבוע בפסוק זה, שחילול ה' [הכלול בהליכה לערכאות] חמור יותר מן הרציחה, וכ"כ רבינו יונה (שערי תשובה, שער שלישי - אות קנת) חז"ל ואמרו רז"ל (ירושלמי נדרים פ"ג ה"ס) כי עוון חילול ה' גדול מכל העבירות.

והנה כל יהודי צריך להזהר מלחלל את ה' בעיני הגוים, ושומרי תורה צריכים להזהר גם בעיני החילונים ופורקי עול למיניהם, והרחוקים מהתורה לסוגיהם, והחרדים צריכים להזהר גם בעיני הדתיים והמסורתיים למיניהם, ובני תורה ות"ח בעיני המון העם, וחסידים ברסלב גם בעיני הבני תורה והת"ח וכו'.

והנושא הזה של חילול ה' מורכב מאד ופורט את כנפיו כמעט לכל תחום אפשרי, אבל מכיון שבפרשת "משפטים" קיימנו, נוכיר שיש

עצה נכונה

עצבות הוא מויק מאד, ונותן פת לוח הציצר הרע העב הנשמי. על פן אדרבא, אם רוצה להיות ירא ה', ורוצה להתפלל, ואינו רוצה באלו המחשבות רעות, צריך שלא להשגיח עליהם כלל, ושלא יכפת לה מה שעומדים לפניו, ורק יעשה את שלו כמה שהוא עוסק, בתורה או תפלה או משא ומתן, ולא ישגיח עליהם כלל. וכמו ששמעתי מעשה באחד שבשעה שעמד להתפלל, היה מודפן ועומד לפניו בדימונו עבו"ם ערל, והיה לו יסורים גדולים מזה, וכל מה שרצה להתגבר ולסלק המחשבה, התגברה עליו יותר. ויעץ לו חכם, שלא יכפת לה, ויעמד העבו"ם, ואח"על-פירבן יעשה את שלו ויתפלל, ובזה יסתלק מנגו. אך זה עצה לפי שעה, כל זמן שלא נתקדש גופו עדין. והעקר לקדש ולטהר עצמו כנ"ל, וילך לחכם, ויתן לו עצה נכונה על פל דבר כנ"ל.

(ליקו"מ עב)

שבת היא בבחינת בטול הזמן

מחמת שאז זוכין לאמונה שלמה, שעל-ידי-זה יכולין לבטל הזמן גם בעולם הזה אפילו מי שאין דעתו שלם כנ"ל, כי הלא מרחוק אנו רואין שאין להזמן שום ממש, וכמבאר בפנים; רק אף-על-פי-כן, מהות בטול הזמן אי אפשר להכניס עדין בשקלנו מחמת שאנו עדין תחת הזמן, אבל על-ידי חזק האמונה הנמשך משבת יכולין להמשיך הקדשה גם על ששת ימי החל, שנוקה תמיד לאמונה שלמה, עד שנוקה לבטל הזמן, ולא נהיה פרוכים חס-ושלום אחר תאוות העולם הזה ואחר העבודות והעמל והיגיעה של עולם הזה, שהכל הוא רק תחת הזמן, אבל בבחינת בטול הזמן, בחינת למעלה מהזמן, שם תכלית החפשיית והחרות. וזה בחינת "ובשבעת יצא לחפשי חנם" האמור בעד עברי... עין פנים.

(אוצר היראה מועדי ה' שבת אות קב)

אין צריכין לרפואות

שקשאו חזין בתפלה אזי אין צריכין לרפואות כלל, כי התפלה היא בחינת דבר ה' שהוא שרש כל הכחות של כל העשבים והצמחים. ושם בהשרש הכל אהד, כי שני הכחות הוא רק למטה. ועל כן קשאו חזין בתפלה אין צרף כלל ברפואות, כי אין חלוק כלל בין רפואות ובין לחם ומים. ויכולין להתרפאות על ידי לחם ומים כמו על ידי רפואות. כי שם בבחינת תפלה שהיא דבר ה' שהוא שרש הכל שם נכללין ונשרשין כל הכחות יחד. ומי שהוא בבחינה זו, דהיינו בחינת דבר ה', בחינת תפלה שהיא שרש הכל, יכול להמשיך כחות הרפואה לתוך לחם ומים ויתרפא על ידי לחם ומים וזה בחינת ועבדתם וכו' וברך את לחמך ואת מימך והסרתני מחלה מקרבי. שעל ידי תפלה דבר ה' יברך את לחם ומים ועל ידם והסרתני מחלה כי יתרפא על ידם כנ"ל כי כחות הרפואה נמשכין לתוך לחם ומים כנ"ל, כי בשאדם מתפלל על איזה דבר. אזי מחיבים כל הכחות של כל העשבים והצמחים להחזיר כחם לתוך התפלה שהיא דבר ה' שהיא שרשם העליון. ואזי חוזרים ונמשכים כחות הרפואה לתוך מאכל ומשקה שהוא אוכל ושותה ואפילו בלחם ומים כנ"ל.

(ליקוטי הלכות אורח חיים הלכות ברכת הריח וברכת הוראה הלכה ב אות א)

עבד הנמכר בגניבתו

כי איתא בדברי רבינו במאמר "האי גברא דאזיל בעי איתתא" (ח"א, כ"ט, ט) כי מי שאינו עושה מו"מ באמונה והוא משוקע בתאוות ממון וגזול וגונב את חבריו או מעורר דמים, בבחי' "מדוע אדום ללבושיך" וגורם דם נידה לשכינה ועי"ז גורם פירוד קב"ה ושכינתיה כמבו' שם, שזה בחי' עבד עברי כמו שפרש"י בריש משפטים: "כי תקנה" מיד בי"ד שמכרוהו בגניבתו, שע"י גניבתו גרם פירוד כנ"ל, אזי כשעולה בדעתו לעשות תשובה בחי' "אהבתי את אדוני" (בחי' הוי"ה) "את אשתי" בחי' אלוקים בחי' "אשה יראת ה'", "ואת בני" אלו הת"ח והצדיקים בחי' "אל תקרי בניך" אלא "בונך", שעד עכשיו כפר וזלזל בעצתם, אזי תיקונו - והגישו אדוניו אל האלוקים, שיגרום בחי' יחוד קוב"ה ושכינתיה, ואזי "והגישו אל הדלת" בחי' מלכות עניה ודלה, היינו שאזי האמונה והמלכות ממלצת עליו לפני הקב"ה בבחי' "ורצע אדוניו את אדוני", בחי' "ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני" (כמבואר באות ו') שהיא מבקשת את השי"ת שיקרב את האיש הזה ולא יעשה עוד אמצעי בינו לבין השי"ת וכל ההצטרפות שלו "ידבר באזני אדוני", כי כל פגמו הי' בבחי' האזניים כפרש"י שם: "אוזן ששמעה על הר סיני כי לי בני ישראל עבדים." "לי" דייקא בלי אמצעי והלך וקנה לו אדון לעצמו היינו אמצעי, "ורצע" היינו שיתקן פגם האזניים, וזהו שמסיים הפסוק "ועבדו לעולם" דהיינו שהיא ממלצת שמעכשיו יהיה עבדו לכד ויקרבהו לעבודתו.

"אם בגפו יצא"

בזה שאנו רואין שצונו התורה על עבד עברי: "אם בגפו יצא", בזה אנו רואים רחמנות השם יתברך, איך שהוא חושב מחשבות לכל ידח ממנו נדח. כי הלא אפילו העבד שיצא למדרגה פחותה כל-כך עד שהתירה התורה לרבו למסר לו שפחה פנענית, שהוא עון חמור מאד, אם-כן היה אפשר לומר שהוא כבר הפקר גמור ואין לו שום תקנה עוד. ובאמת לא כן הוא, כי אנו רואים שגם בהעבד יש כמה דינים ואזהרות שהזהירה התורה לרבים עליו הרבה ושלל להפקירו לגמרי, חס ושלום. וזה אנו רואים גם במה שהזהירה התורה "אם בגפו יבא וכו'", היינו שאם אין לו אשה בת-ישראל, אסור לרבו למסר לו שפחה לאשה, בכדי שלא יאבד לגמרי חס ושלום, כי אם יש לו כבר קשר וחבור באשה יראת ה' מבת-ישראל, אזי אף-על-פי שמשפלות מדרגתו שיצא למדרגת עבד החר לו לשא שפחה, אף-על-פי-כן יש לו תקנה; אבל אם לא נתחבר עדין בבת-ישראל, אזי אם היה נושא שפחה, שהוא ההפך ממש, היה נאבד לגמרי, על-כן אסרה התורה למסר לו שפחה אף-על-פי שגנפול לעבדות, כי אפילו על הנופל לעבדות גמור, שהוא תקף וזהמת הנפש בחינת עמלק, אף-על-פי-כן גם לשם מגיעין רחמנותו יתברך וחושב מחשבות לכל יהיה נדחה לגמרי, חס ושלום.

(אוצר היראה מהדורא בתרא אות פח)

כל ישראל בני מלכים הם

ובאמת אי אפשר לישראל לשא עליהם על עבודות אפילו יום אחד, כי על העבודות הוא בחינת על העונות ממש, שהוא על הכבוד והמשאוי הגדול מכל מיני המשאות, שאי אפשר להם לישראל לשא עליהם על משא העונות אפילו יום אחד. ועל-כן היה תמיד של שחר מכפר על עברות של לילה, ושל בין הערבים על עברות של יום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, וכמו-כן ממש בעל העבודות בגשמיות גם-כן. ועל-כן הקמירה התורה מאד להקל על העבודות מאחינו בני-ישראל, אפילו מעבד עברי הנמכר, כמו שכתוב: "לא תרדה בו בפרך", ואמרו רבותינו ז"ל: הקונה עבד עברי קונה אדון לעצמו, כי איש הישראלי אינו יכול לשא עליו כלל על העבודות. ועל-כן אפילו בשכיר-יום שאינו עבד ממש, רק מאחר שבא לידי זה שהכרח להשכיר עצמו לעבודת ומלאכת חברו, זה גם-כן קצת מבחינת עבודות, ועל-כן הזהירה התורה לשלם לו שכר פעולתו תקף על-כל-פנים בזמנו, בכדי שעל-ידי-זה יוכל השכיר להעביר מעליו ולרחץ עצמו מפגם על העבודות; ולא עוד, אלא שהירידה הזאת תוכל להיות אצלו תכלית העליה, כי זה נשפר לעבודת חברו כדי להחיות את נפשו, כדי שיהיה לו מה לאכל, ועקר הארת הרצון זוכין לקבל על-ידי הפרנסה והאכילה דיקא, כמבאר בפנים, נמצא שעל-ידי השכירות והפרנסה שמקבל בעד פעולתו, על-ידי-זה זוכה לבחינת הארת הרצון וסליחת עונות, נמצא שהעבודות שלו שהשפיר עצמו לעבודת חברו, שבנדאי הוא בחינת ירידה גדולה, אבל זאת הירידה היא תכלית העליה, כי על-ידי-זה קבל פרנסתו, ועל-ידי-זה זכה להארת הרצון שהוא בחינת חרות, הפך העבודות. ועל-כן צריכין לזהר לשלם לו השכירות תקף בזמנו, בכדי למהר לסלק מעליו פגם על העבודות, שאי אפשר להם לישראל לשא עליהם על הנה אפילו יום אחד כנ"ל. ועל-ידי השכירות שמקבל תקף, על-ידי-זה זוכה להארת הרצון, ומעביר מעל עצמו תקף פגם העבודות כנ"ל.

(הל' שכירות פועלים ה"ג אות ב)

להצלחת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובגשמיות

להערות והארות 7658704 - 052
לקבלת העלון השבועי למייל ערו קשר
במייל netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמת

תמו נת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ו שבט
תנצב"ה.

נתן וצ'רנה כלאוור ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

לעילוי נשמת

אורי בן ניסים ז"ל

יריב בן מניח
חזרה בתשובה שלמה